

Opinnäytetyö (AMK)

Esittävän taiteen koulutusohjelma

Tanssin suuntautumisvaihtoehto

2011

Emilia Jyrkkänen

TANSSIN ERIKOISKOULUTUSRYHMÄT

– toiminnan aloittaminen Länsi-Uudenmaan
tanssiopisto – Hurja Piruetissa

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Emilia Jyrkkänen

TANSSIN ERIKOISKOULUTUSRYHMÄT – TOIMINNAN ALOITTAMINEN LÄNSI-UUDENMAAN TANSSIOPISTO – HURJA PIRUETISSA

Tämä kirjallinen tutkielma on osa Turun ammattikorkeakoulun tanssinopettajan (AMK) tutkintoon sisältyvää opinnäytetyökokonaisuutta. Taiteellinen osa opinnäytetyöstä on koreografia viidelle tanssijalle kysy. vastaa. etsi. löydä.

Tanssin erikoiskoulutusryhmät ovat tarkoitettu motivoituneille ja aktiivisille tanssinharrastajille, jotka haluavat harjoitella enemmän. EK-ryhmätoiminta mahdollistaa monipuolisen ja tavoitteellisen taidekasvatuksen niille oppilaille, jotka sitä haluavat. Tässä tutkielmassa pohditaan toimintaan liittyviä hyötyjä ja haittoja.

Tutkielman päätavoitteena on erikoiskoulutusryhmän perustaminen Hurja Piruetti - Länsi-Uudenmaan tanssiopistoon. Kirjoittaja on tanssiopiston entinen oppilas ja nykyinen opettaja.

Tutkielma alkaa aiheen ja tutkimusmetodien esittelyllä. Kirjoittaja valottaa myös omia ajatuksiaan aiheesta ja aiheen valinnan taustoista. Seuraavaksi kerrotaan taiteen perusopetuksesta Suomessa sekä tanssin erikoiskoulutustoiminnasta. Tanssiopisto Hurja Piruetti esitellään lyhyesti sekä kerrotaan sen historiasta ja arvoista. Seuraavaksi kerrotaan toiminnan aloittamiseen liittyvistä käytännön asioista sekä esitellään Turun Seudun Tanssioppilaitoksen EK-ryhmätoimintaa. Lopuksi pohditaan EK-ryhmätoiminnan aloittamiseen liittyviä hyötyjä ja mahdollisia haittoja Hurja Piruetin kannalta sekä oppilaiden mielteitä asiasta. Yhteenvedossa kirjoittaja pohtii prosessia ja tulevaisuutta sekä kokoaa yhteen omia mielteitään aiheesta.

ASIASANAT:

Tanssikasvatus, ryhmädynamiikka, taiteen perusopetus, tanssin erikoiskoulutus

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Performing Arts | Department of Dance

2011 | Total number of pages 28

Instructors Katja Korpi and David Yoken

Emilia Jyrkkänen

SPECIAL DANCE EDUCATION GROUPS – STARTING THE ACTIVITY IN LÄNSI-UUDENMAAN TANSSIOPISTO – HURJA PIRUETTI

This study is written as partial fulfillment of the Dance Teacher Degree / Bachelor of Dance, at the Turku University of Applied Sciences. The artistic choreographic part of the degree is a performance work for five dancers, kysy. vastaa. etsi. löydä. (ask. answer. search. find.).

Special dance education groups are meant for students who are gifted and motivated in their dance hobby and want to train more. This kind of training enables goal-oriented and versatile dance education for those who want it. In this research the author examines the advantages and disadvantages of special dance education.

The main focus of the research is how the author develops a special dance education group in the Dance Institute Hurja Piruetti, Raasepori, Finland. The author has a strong connection to this Dance Institute as a former student and present-day teacher.

The first chapter presents the research topic and the methods of the research. In this chapter the author also comments on her personal thoughts regarding the subject and the reasons for choosing it. The second chapter describes the Basic Education in the Arts and special dance education groups. In the third chapter the Dance Institute Hurja Piruetti with its history and pedagogical values is presented. In the fourth chapter the general issues of starting the education are examined. In the fifth chapter the special dance education in Turun Seudun Tanssioppilaitos is presented. In the sixth chapter the author discusses the advantages and disadvantages of starting special dance education in Hurja Piruetti. The seventh chapter reviews the research and the process and concludes with the author's final thoughts on the matter.

KEYWORDS:

Dance education, group dynamic, basic education in the arts, special dance education

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 TANSSIN ERIKOISKOULUTUS	7
2.1 Taiteen perusopetus	7
2.2 EK-ryhmät	8
3 HURJA PIRUETTI	10
3.1 Hurja Piruetin historia ja arvomaailma	10
3.2 Oma taustani Hurja Piruetissa	11
4 KÄYTÄNNÖN ASIAT RYHMIEN PERUSTAMISESSA	13
4.1 Pääsykokeet	14
4.2 Ensimmäinen EK-ryhmä	15
5 TURUN SEUDUN TANSSIOPPILAITOS ESIMERKKIKOULUNA	17
5.1 Kyselyn tulokset	18
5.2 Opettajan näkökulma EK-toimintaan	20
6 EK-RYHMÄT HURJA PIRUETTIIN	22
6.1 Ryhmä ja motivaatio	22
6.2 Arvomaailman säilyttäminen	23
6.3 Oppilaiden mietteitä	24
7 YHTEENVETO	27
LÄHTEET	28

LIITTEET

Liite 1. Kysely Turun Seudun Tanssioppilaitoksen EK-ryhmille

1 JOHDANTO

Tanssin erikoiskoulutusryhmät on suunnattu harrastukseensa paljon panostaville, lahjakkaille ja motivoituneille oppilaille. Opinnäytetyössäni tarkastelen mitä hyötyjä ja haittoja tanssin erikoiskoulutustoimintaan sisältyy. Osana työtä suunnittelin erikoiskoulutusryhmän toiminnan aloittamisen Hurja Piruetti - Länsi-Uudenmaan tanssiopistossa.

Oma motiivi aiheeseen tuli halustani kehittää Hurja Piruetin toimintaa. Olen itse aloittanut tanssin vuonna 1995, jolloin Hurja Piruetin toiminta alkoi. Olin silloin 11-vuotias ja jatkoin tanssiharrastustani Hurja Piruetissa lukion loppuun saakka ja senkin jälkeen olen jatkanut mukana toiminnassa esiintymässä erilaisissa tapahtumissa sekä tekemällä koreografioita. Vuodesta 2009 lähtien olen myös opettanut Hurja Piruetissa.

Erikoiskoulutusryhmien perustamista opinnäytetyön aiheeksi minulle ehdotti tanssiopiston rehtori ja esimieheni Katja Köngäs jo loppuvuodesta 2009. Alun perin keskustelimme Köngäksen kanssa kahdesta eri vaihtoehdosta: erikoiskoulutusryhmät tai baletin opetuksen aloittaminen. Baletin opetusta on jo ryhdytty kehittämään Hurja Piruetissa ja lukuvuonna 2010 - 2011 lukujärjestyksessä on kaksi balettituntia. Tämän takia valitsin ensimmäisen aiheen. Lisäksi erikoiskoulutusryhmien opetukseen tulee myös kuulumaan baletin opetus ja sen takia ajattelen erikoiskoulutustoiminnan palvelevan suurempaa harrastajajoukkoa.

Aineistonhankintamenetelmiksi valikoituivat melko luontevasti haastattelut ja kyselyt. Haastattelin Turun Seudun Tanssioppilaitoksen apulaisrehtori Marjo Tuomista hänen ja Turun Seudun Tanssioppilaitoksen näkemyksistä erikoiskoulutustoiminnasta. Lisäksi tein lomakemuotoisen kyselyn (liite 1) Turun Seudun Tanssioppilaitoksen kahdelle erikoiskoulutusluokalle. Hurja Piruetissa tein ryhmähaastattelun neljälle ryhmälle. Haastatteleman oppilaat olivat iältään 9 - 20-vuotiaita. Tanssin erikoiskoulutusryhmistä ei löydy juurikaan kirjallisuutta ja siksi haastattelut ja kyselyt olivat oleellinen osa aineistoani.

Johtajatuksena opinnäytetyössäni ei siis ole se, mitä käytännön toimia erikoiskoulutusryhmien perustaminen vaatii, vaan niiden merkitys ja tarpeellisuus Hurja Piruetille. Mitkä ovat meidän tavoitteemme tanssiopistona ryhmien perustamisessa ja mitä oppilaat tästä saavat? Huolenaiheenani on tuleeko erikoiskoulutustoiminta vaikuttamaan Hurja Piruetin arvoihin ja yhteishenkeen. Oppilaiden jaottelu saattaa aiheuttaa sekä oppilaiden että vanhempien keskuudessa närkästystä ja jakautumista kuppikuntiin sen mukaan, kuulutaanko erikoiskoulutusryhmiin vai tavallisiin ryhmiin.

Erikoiskoulutustoiminta (jatkossa EK-toiminta) tuo myös paljon hyvää. Säännöllisesti ja paljon yhdessä harjoittelevalle ryhmälle muodostuu yhteishenki, joka motivoi harjoittelemaan vielä ahkerammin. Erikoiskoulutusryhmä antaa tanssiharrastukseensa paljon panostaville oppilaille mahdollisuuden kehittyä monipuolisesti taidetanssin saralla sekä valmiuksia hakea tanssin ammattiopintoihin.

2 TANSSIN ERIKOISKOULUTUS

Opetushallitus määrittelee taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman, jota myös Hurja Piruetti noudattaa. Tanssin erikoiskoulutuksesta ei ole valtakunnallisia säännöksiä, vaan jokainen tanssioppilaitos määrittää omat tavoitteensa erikoiskoulutukselle.

2.1 Taiteen perusopetus

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet on määritelty seuraaville taiteenaloille: musiikki, tanssi, teatteritaide, sirkustaide, visuaaliset taiteet ja sanataide. Mielestäni on tärkeää, että taiteen perusopetus on laissa määritelty. Se luo tanssinopetukselle yhteiset valtakunnalliset pelisäännöt. Tämä nostaa mielestäni tanssitaiteen yleistä arvostusta. Tanssin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritellään opetuksen tehtävä, arvot, yleiset tavoitteet, oppimiskäsitys, arviointi sekä opintojen rakenne ja laajuus. Tanssin opetussuunnitelman mukaan tanssissa voi opiskella yleistä tai laajaa oppimäärää. Jokainen tanssioppilaitos päättää itse antaako opetusta vain yleisen vai molempien oppimäärien mukaan. Hurja Piruetissa on käytössä sekä yleinen että laaja oppimäärä.

Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Tanssin taiteen perusopetus antaa oppilaalle mahdollisuuden harrastaa tanssia pitkäjänteisesti ja kehittää taidollisia ja tiedollisia valmiuksiaan. Tavoitteena on tukea oppilaan fyysistä ja psyykkistä kehitystä ja hyvinvointia ja kannustaa oppilasta terveelliseen liikkumiseen ja elämäntapaan. Taiteen perusopetuksessa tanssia voi opiskella joko yleisen tai laajan oppimäärän mukaan. (Opetushallitus 2011.)

Taiteen perusopetuksen tanssin yleisen oppimäärän tavoitteena on, että oppilas kokee tanssin ja liikunnan iloa. Kokemusperäinen suhde tanssiin luo pohjaa kulttuurimyönteisyydelle ja elinikäiselle tanssinharrastukselle. Itsensä ilmaiseminen ja esiintyminen tukevat sekä oppilaan luovuuden ja taiteellisen ilmaisun heräämistä että terveen itsetunnon kehittymistä. Tanssin yleisen oppimäärän opinnot rakentuvat kymmenestä opintokokonaisuudesta, jotka oppilas valitsee oppilaitoksen tarjoamista opintokokonaisuuksista. (Opetushallitus 2011.)

Tanssin laaja oppimäärä tarjoaa oppilaalle mahdollisuuden harrastaa tanssia pitkäjänteisesti ja kehittää valmiuksia, joita tarvitaan ammattiopinnoissa. Tavoitteena on, että oppilas syventää tanssi-ilmaisuaan elämyksellisen ja tutkivan oppimisen avulla. Tanssin laajan oppimäärän mukaiset opinnot muodostuvat perusopinnoista ja syventävistä opinnoista. Oppilaitos voi antaa perustasoa edeltävää, pääasiassa alle kouluikäisille lapsille tarkoitettua varhaisiän tanssikasvatusta sekä opetusta aikuisille. (Opetushallitus 2011.)

2.2 EK-ryhmät

Harrastusmielessä tanssin parissa vietetään yleensä yksi tai kaksi kertaa viikossa 60 minuuttia kerrallaan. Tällä harjoittelumäärällä tanssi pysyykin vain harrastuksena, jos treenauksen määrä ei lisäännä huomattavasti silloin, kun lapsen tai nuoren kehollinen tietämys ja oppiminen kehittyvät. (Alanko 1999, 3.) Jotta innokkaat harrastajat pääsisivät kehittymään ja halutessaan hakeutumaan tanssin ammattiopintoihin, on tanssioppilaitoksissa perustettu erikoiskoulutusryhmiä.

Koska tanssin erikoiskoulutustoimintaa ei ole virallisesti määriteltä, hankin tietoa eri tanssioppilaitoksien Internet-sivuilta luodessani pohjaa Hurja Piruetin EK-ryhmien määritelmälle.

EK-ryhmät on suunnattu harrastukseensa paljon panostaville, lahjakkaille ja motivoituneille oppilaille. Toiminta mahdollistaa tavoitteellisen ja monipuolisen tanssikasvatuksen sitä haluaville tanssinharrastajille. Erikoiskoulutusryhmissä

sitoudutaan pitkäjänteiseen ja määrätietoiseen työskentelyyn. Säännöllinen tanssitunneille osallistuminen, aktiivisuus ja mahdollisesti eri tanssilajien tunneilla käyminen ovat merkkejä tanssiharrastukseen panostamisesta. Tanssitaidot ovat merkittävä tekijä ryhmään pääsyn kannalta, mutta myös oppilaan innostus ja kiinnostus ovat tärkeitä.

Tanssin EK-ryhmistä ei ole paljonkaan kirjallisuutta. Löysin yhden Turun taiteen ja viestinnän oppilaitoksessa julkaistun opinnäytetyön (Alanko 1999), josta sain hyviä ideoita. Alanko tarkkailee työssään EK-luokkia Liisa Nojosen tanssikoulussa Porissa. Tutkimuksesta on aikaa jo yli kymmenen vuotta, mutta uskoisin joidenkin asioiden pysyneen samana. Alanko käyttää muotoa EK-luokka EK-ryhmän sijaan. Nämä molemmat muodot ovat käytössä tanssiopistoissa. Olen valinnut Hurja Piruetille sanan ryhmä, koska luokka viittaa mielestäni liikaa koulumaailmaan ja luokka-asteelta toiselle siirtymiseen ja saattaa siten aiheuttaa negatiivisia mielikuvia. Tätä en tietenkään halua, koska tanssi on mukava harrastus enkä halua sen assosioituvan ikäviin asioihin Hurja Piruetin oppilaiden tai heidän vanhempiensa mielessä.

3 HURJA PIRUETTI

Hurja Piruetti - Länsi-Uudenmaan tanssiopisto on taiteen perusopetusta antava ja esiintymistoimintaa järjestävä oppilaitos, joka toimii Raaseporissa. Opetusta annetaan sekä suomen- että ruotsinkielellä kaikissa ikäryhmissä. Toimintaa ylläpitää kannatusyhdistys, jonka jäseniksi voivat liittyä oppilaiden huoltajat, oppilaat ja kannatusjäsenet. Opinnäytetyössäni käytän opistosta yleisesti käytössä olevaa nimeä Hurja Piruetti.

Hurja Piruetti tarjoaa Raaseporin alueen lapsille, nuorille ja aikuisille mahdollisuuden harrastaa tanssitaidetta omaksi ilokseen sekä opiskella tanssia ammattitaitoisten opettajien ohjauksessa. Koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien taiteen perusopetussuunnitelmien mukaisesti (38/11/2002). Hurja Piruetti on Suomen Tanssioppilaitosten Liiton jäsen. Hurja Piruetti vastaa osaltaan alueen kulttuurikasvatuksesta osallistumalla moniin paikallisiin tapahtumiin vuoden aikana. Yhdistys on mukana myös Länsi-Uudenmaan taidekulttuurin verkostoitumisprojektissa Konstixissa. Tanssiaineina lukuvuonna 2010 - 2011 on lastentanssi, nyky- ja jazztanssi, streetjazz, baletti, aikuisten omat Ladies-tanssitunnit, Dance-tunnit, hiphop, dancehall reggae sekä kehonhuolto- ja venytystunnit. (Hurja Piruetti – Länsi-Uudenmaan tanssiopisto 2010.)

3.1 Hurja Piruetin historia ja arvomaailma

Hurja Piruetin toiminta alkoi syksyllä 1995 Karjaalla, kun opiston perustaja ja nykyinen rehtori Katja Köngäs tuli opiskelemaan Västra Nylands Folkhögskolanin tanssilinjalle ja aloitti tanssikerhotoiminnan Karjaan suomenkielisen ala-asteen (nykyinen Kiilan koulu) tiloissa. Ensimmäiset oppilaat olivat ala-asteen oppilaita, mutta muutaman vuoden kuluttua myös muilta paikkakunnilta tuli oppilaita mukaan toimintaan. Tanssitunnit sisälsivät nyky- ja jazztanssin perusteita, luovaa tanssia ja improvisaatiota. Aluksi ryhmiä oli kolme, mutta innokkaiden harrastajien määrä kasvoi kovaa vauhtia.

Tammikuussa 1996 alkoivat myös balettitunnit. Kannatusyhdistys Hurja Piruetti ry. perustettiin vuonna 1997.

Hurja Piruetin arvoja ovat yksilöllisyys, yhteisöllisyys ja yhteistoiminta (Hurja Piruetti – Länsi-Uudenmaan tanssiopisto 2010). Vaikka opisto on kasvanut pienestä perheestä hieman isommaksi perheeksi, on tanssijoiden ja vanhempien kesken säilynyt vahva yhteishenki. Itselleni mieleen on iskostunut motto: ”Kaikki saavat tanssia”. Oppilaita ei ole valikoitu pääsykokeilla ja kaikki ovat päässeet tanssimaan ikäisessään seurassa. Tämä tietenkin aiheuttaa paljon tasoeroja, kun samassa 10 - 12-vuotiaiden ryhmässä saattaa tanssia 4-vuotiaana aloittaneita ja neljä viikkoa sitten aloittaneita. Esimerkiksi haastattelemassani Tähtöset-ryhmässä oppilaat ovat 9 - 11-vuotiaita, ja he olivat harrastaneet tanssia 2 - 6 vuotta. Tasoerot kasvavat myös, kun innokkaimmat oppilaat käyvät useammalla tanssitunnilla viikossa ja näin ollen kehittyvät nopeammin kuin ne, jotka käyvät vain yhdellä tanssitunnilla.

Hurja Piruetin opetuksen lähtökohtana on tanssin ilon välittäminen ja liikeilmaisun painottaminen opetuksessa. Tavoitteena on tarjota oppilaille tietoa ja taitoa tanssista monimuotoisena taidemuotona.

3.2 Oma taustani Hurja Piruetissa

Aloitin itse tanssiharrastuksen, kun Hurja Piruetin toiminta alkoi. Minulla ei ollut aikaisempaa tanssikokemusta, enkä ollut muistaakseni edes ajatellut, että haluaisin tanssia. Kuitenkin tiesin välittömästi, kun sain tiedon tanssikerhon alkamisesta, että tuonne haluan mennä. Sen jälkeen imin tietoa tanssista ja erityisesti baletista. Luin Karjaan kirjaston muutamat tanssiin liittyvät kirjat moneen kertaan läpi. Kun balettitunnit alkoivat tammikuussa 1996, oli luonnollista, että menin myös sinne.

Vaikka muutin pois Karjaalta opiskelemaan, jatkoin kuitenkin mukana Hurja Piruetin toiminnassa muun muassa esiintymällä eri tilaisuuksissa. Kävimme ryhmän kanssa esiintymismatkoilla myös ulkomailla. Vuodesta 2005 lähtien olemme olleet mukana European Peoples’ -festivaaleilla, jotka järjestetään joka

kesä eri maassa. Suomesta mukana on Raasepori, jonka kulttuuriohjelman Hurja Piruetti on tuottanut. Olen päässyt kokeilemaan koreografin kykyjäni myös siellä, kun olen tehnyt osan kulttuuriohjelmasta vuodesta 2008 lähtien. Tammikuussa 2009 aloitin opettajana Hurja Piruetissa yhden ryhmän kanssa ja tänä lukuvuotena 2010 - 2011 minulla on viisi ryhmää.

Hurja Piruetti on kotini. Pidän siitä, että yhteisöllisyys on säilynyt, vaikka oppilaita on tullut paljon lisää alkuaikoihin verrattuna. Olen kasvanut siihen arvomaailmaan, jota Hurja Piruetti edustaa. Myös näkemykseni opettajuudesta ja oppimisesta ovat saaneet vaikutteita Hurja Piruetista. Olen huomannut, että Katja Köngäksellä on ollut suuri vaikutus minuun. Tämä on luonnollista, koska hän oli ainut tanssinopettajani kahdeksan vuoden ajan. Huomaan esimerkiksi itse opettaessani omaksuneeni jotain toimintatapoja häneltä. Ne ovat kulkeneet alitajunnassa mukana ja tulevat nyt esiin. Myös käsitykseni tanssista taidemuotona on muokkautunut paljolti Hurja Piruetissa kokemani perusteella.

4 KÄYTÄNNÖN ASIAT RYHMIEN PERUSTAMISESSA

Pidin alkusyksystä 2010 Katja Köngäksen kanssa palaverin, jossa selvitimme lähtökohtia EK-ryhmäprojektille. Ajatuksena oli, että ryhmiä tulee kolme: 10 - 12-vuotiaat, 13 - 15-vuotiaat ja yli 16-vuotiaat. Sovimme, että pidän suunnittelussa lähtökohtana ideaalitulannetta eli kaikki ryhmät voidaan perustaa yhtä aikaa, opettajilla on mahdollisuus ottaa lisää opetustunteja ja toiminnasta tulee taloudellisesti kannattavaa. Päätimme kuitenkin, että kaikkia ryhmiä ei tarvitse aloittaa yhtä aikaa syksyllä 2011, vaan toiminta voi alkaa vain yhdellä ryhmällä. Se olisi varmasti viisas vaihtoehto, sillä lukujärjestykseen täytyy tehdä paljon muutoksia vain yhdenkin EK-ryhmän aloittaessa, koska Hurja Piruetin oma tanssisali on käytössä joka päivä.

Ryhmät muodostetaan oppilaan iän mukaan, mutta myös taitotaso vaikuttaa. Esimerkiksi jos 12-vuotias oppilas on samalla taitotasolla 13 - 15-vuotiaiden kanssa voidaan hänet tietenkin ottaa 13 - 15-vuotiaiden ryhmään. Ryhmiin haetaan pääsykokeen kautta. Uusia oppilaita haetaan 1 - 2 vuoden välein, jolloin perustetaan aina uusi EK-ryhmä 10 - 12-vuotiaille. Ryhmiin voi mahdollisesti hakea myös erillisesti kauden jo alettua, jos ryhmissä on tilaa.

Kullakin EK-ryhmällä tulee olemaan kolme pakollista viikkotuntia: nykytanssi, jazztanssi ja baletti. Lisäksi oppilaat saavat käydä muilla tasonsa tunneilla, kunhan ne eivät mene päällekkäin EK-tuntien kanssa. Myös tanssihistoria, tanssitietous, kehonhuolto ja ravintotietous sisältyvät opetukseen perustuntien yhteydessä.

Yksi päätettävä asia on EK-ryhmiin kuuluvien oppilaiden oppilasmaksut. Asiasta on erilaisia käytäntöjä eri tanssikouluissa. Vaihtoehtoja on esimerkiksi normaali lukukausimaksu viikkotuntien mukaan tai alennettu maksu. Tanssikoulu Liisa Nojosessa on ollut käytäntö, että oppilaat maksavat lukukausimaksua 5 - 7 viikkotunnin mukaan, mutta saavat käydä vaikka kymmenellä tunnilla (Alanko 1999, 7).

Viimeinen suuri tehtävä on lukujärjestyksen laatiminen. Ideaalitilanne olisi, että kaksi tuntia olisi peräkkäin samana iltana - toinen Kiilan koululla ja toinen tanssiopiston omassa salissa. Nämä sijaitsevat noin 500 metrin päässä toisistaan, joten siirtyminen on helppoa. Tämä on raskasta oppilaille, mutta toisaalta helpompi vanhemmille, kun lapsia ei tarvitse kuljettaa tanssitunneille niin monena päivänä. Lukujärjestykseen liittyvä asia, joka todennäköisesti selviää vasta, kun tiedetään ryhmiin tulevat oppilaat, on nykyisten tuntien kohtalo. Jos joistakin ryhmistä suuri osa siirtyy EK-ryhmään, kyseiset ryhmät pitänee lopettaa tai yhdistää saman ikäryhmän toisten ryhmien kanssa.

4.1 Pääsykokeet

Järjestelyä ja ennakkotietoa vaatii myös pääsykokeiden järjestäminen. Ensin pitää tiedottaa vanhemmille ja oppilaille pääsykokeista sekä EK-infotilaisuudesta. Nämä järjestetään mahdollisesti ajallisesti hyvin lähellä toisiaan.

Mielestäni pääsykokeisiin tulevilta olisi hyvä pyytää ennakkoilmoittautuminen. Näin saamme tietoa, kuinka paljon kustakin ikäryhmästä on tulossa hakijoita. Pääsykokeet pidetään ikäryhmittäin, mutta jo tässä vaiheessa voi jakaa oppilaita taitotason mukaan sopivampiin pääsykoeryhmiin. Näin toimitaan esimerkiksi, jos oppilas harjoittelee jo ylemmän tason tunnilla. Pääsykokeet voi järjestää myös niin, että olemassa olevat ryhmät jaetaan iän ja taitotason mukaan kolmeen joukkoon. Hurja Piruetin eri toimipisteissä on esimerkiksi useita saman tason nykytanssiryhmiä, jotka voisivat tulla pääsykokeisiin yhtä aikaa.

Organisoitaviin asioihin kuuluu myös itse pääsykokeiden järjestäminen. Sopiminen siitä, ketkä opettajat opettavat pääsykokeissa, ketkä ovat arvioimassa ja tuleeko mahdollisesti ulkopuolisia arvioitsijoita. Kokeeseen sisältyy tanssin tekniikkaharjoituksia, luovia harjoituksia, rytmiikkaharjoituksia, pari- tai ryhmäharjoitus, mahdollisesti ”tuttu” tuntitanssi tai kevätnäytöstanssi ja tanssisarja.

Arvioinnissa tarkastellaan oppilaan tanssitekniikkaa, mutta erityisesti ilmaisua ja luovuutta, jotka painottuvat tärkeänä osana Hurja Piruetin kaikilla tunneilla. Myös oppilaan rytmitaju ja musiikin kuuntelutaito ovat arvionnissa tarkasteltavia asioita. Tanssiteknisiä ominaisuuksia tärkeäpi on kuitenkin oppilaan motivaatio ja halua sitoutua ryhmään. Tämän takia kaikki hakijat haastatellaan henkilökohtaisesti. Näen ryhmässä toimimisen myös yhtenä arvionnin osa-alueista. Hurja Piruetti on kaksikielinen tanssiopisto, joten oppilaiden tulee pystyä toimimaan myös oppilaiden kanssa, joiden äidinkieli on toinen kuin itsellä. Pitää siis olla avoin ja ryhmätyötaito on erinomaisen tärkeää, kun ollaan muodostamassa ryhmää, joka tulee viettämään paljon aikaa yhdessä.

4.2 Ensimmäinen EK-ryhmä

Syksyllä 2011 aloittaa ensimmäinen EK-ryhmä. Se perustetaan vuosina 1998 - 2000 syntyneille harrastajille. He ovat siis 11 - 13-vuotiaita. Tässä ikäryhmässä on paljon innokkaita oppilaita. Myös Aho ja Laine (1997, 204) kirjoittavat, että ryhmän koheesiolla on suuri merkitys nimenomaan varhaisnuorten harrastuksissa. Ryhmän koheesiolla eli kiinteydellä tarkoitetaan koko ryhmän kaikkien jäsenten yhteensä tuntemaa vetovoimaa ryhmää kohtaan (Aho & Laine 1997, 203). Tämä ikäryhmä on siis juuri otollinen muodostamaan tiiviin ryhmän.

EK-ryhmällä tulee olemaan kolme pakollista viikkotuntia: nykytanssi, jazztanssi ja baletti. Lisäksi oppilaat saavat käydä muilla tasonsa tunneilla, kunhan ne eivät mene päällekkäin EK-tuntien kanssa. Tämä voi olla tilanne esimerkiksi Tammisaaresta tuleville oppilaille, koska EK-tunnit pidetään Karjaalla ja silloin samaan aikaan saattaa olla Tammisaarella tanssitunteja. Karjaalaisille oppilaille ongelmaa ei todennäköisesti tule, koska Karjaan toisessa toimipisteessä, Kiilan koululla, pidetään lähinnä pienten lasten tunteja ja kehonhuoltoa. Joillekin oppilaille saattaa eteen tulla valinta, jos entinen oma ryhmä ja EK-ryhmä ovat samana iltana peräkkäin ja tuntuu, ettei halua tai jaksaa tanssia kahta tuntia peräkkäin. Edellä mainitsemani tilanne, että ryhmällä olisi kaksi tanssituntia samana iltana, ei tule tapahtumaan tämän uuden ryhmän kohdalla. Se tulee todennäköisesti olemaan tilanne tulevaisuudessa, kun EK-

toiminta kehittyä ja EK-ryhmiä tulee lisää. Hurja Piruetti kasvaa koko ajan ja joka vuosi perustetaan joka tapauksessa uusia ryhmiä.

Pääsykoe uudelle EK-ryhmälle järjestetään 18.5.2011. Opettamassa ja arvioimassa ovat Hurja Piruetin opettajista Katja Köngäs, Ulla Koho ja minä. Kevättiedotteessa, joka jaettiin oppilaille, oli alla oleva ilmoitus:

Avoin tanssitunti erikoiskoulutusryhmästä kiinnostuneille ja siihen pyrkiville oppilaille ke 18.5.2011 klo 17 - 19 Hurja Piruetin tanssisalilla (Tammisaarentie 68, Karjaa). Ota mukaan tanssivaatteet ja halutessasi tossut. Myös vanhemmat ovat tervetulleita tilaisuuteen kuulemaan lisää tietoa EK-ryhmätoiminnasta. Erikoiskoulutusryhmä on suunnattu innokkaille, motivoituneille ja ahkerille tanssinharrastajille. Tänä vuonna perustamme ryhmän vuosina 1998 - 2000 syntyneille. Ryhmän toiminta alkaa syksyllä 2011. Ennakkoilmoittautuminen 11.5. mennessä info@hurjapiruetti.com

Sama ilmoitus on myös Hurja Piruetin Internet-sivuilla uutisissa sekä tanssisalilla ilmoitustaululla. Koska pääsykoe kuulosti Hurja Piruetissa haastattelemistani oppilaista melko pelottavalta, halusin muotoilla asian toisin. Avoin tanssitunti kuulostaa houkuttelevalta, koska se tarkoittaa ilmaista tanssituntia. Ilmoituksesta käy kuitenkin ilmi, että samalla pyritään EK-ryhmään.

5 TURUN SEUDUN TANSSIOPPILAITOS

ESIMERKKIKOULUNA

Tarkoituksenani oli etsiä suunnannäyttäjäksi ja mallikouluksi suurin piirtein Hurja Piruetin kokoinen tanssikoulu (noin 500 oppilasta), jossa on EK-ryhmätoimintaa ja jonka kasvatukselliset arvot olisivat samankaltaiset kuin meillä. Tämä osoittautui hankalaksi tehtäväksi, koska käytännön syistä Turun läheisyydessä sijaitsevat tanssikoulut olivat etusijalla ja niistä ei löytynyt sopivaa koulua tähän tarkoitukseen. Päädyin luopumaan pienen tanssikoulun mallista ja kysyin Turun Seudun Tanssioppilaitosta mukaan yhteistyöhön. Tein kyselyn kahdelle EK-ryhmälle (Ek 2 ja Ek 3) sekä haastattelin oppilaitoksen vararehtoria Marjo Tuomista.

Turun Tanssiyhdistys ja Tanssiyhdistyksen Balettikoulu perustettiin vuonna 1975. Valtakunnallinen tanssitaiteen perusopetussuunnitelma hyväksyttiin osaksi koulun opetussuunnitelmaa vuonna 1989 ja samaan aikaan koulun nimi vaihtui Turun Seudun Tanssioppilaitokseksi. Tanssioppilaitos on kannatusyhdistyspohjainen rekisteröity yhdistys. Toimintaa on Turun lisäksi Kaarinassa, Raisiossa, Raumalla, Salossa ja Maskussa. Opetusaineita ovat lastentanssi, alkeisbaletti ja valmistava baletti, klassinen baletti, klassisen baletin repertuaari, jazztanssi, jazztanssin repertuaari, nykytanssi, steppi sekä break. Turun Seudun Tanssioppilaitoksessa toimii lukuvuonna 2010 - 2011 kolme EK-luokkaa: Ek 2, Ek 3 ja Ek 4. (Turun Seudun Tanssioppilaitos 2011.)

Turun Seudun Tanssioppilaitoksen nykyiset EK-luokat on perustettu, kun oppilaat ovat olleet 12-vuotiaita. Tämä on hyvä ikä, koska silloin yleensä valitaan monesta harrastuksesta se, johon halutaan eniten panostaa. Kehittyminen on nopeaa, koska halu oppia on suuri. Tässä iässä myös tietoisuus ryhmäjäsenyydestä kasvaa ja ryhmä saattaa muodostua hyvinkin kiinteäksi (Aho & Laine 1997, 204).

5.1 Kyselyn tulokset

Tein kyselyn kahdelle EK-luokalle. Ek 2 -luokalla tanssii 12 harrastajaa ja Ek 3 -luokalla 14 harrastajaa. Kyselyn palautti määrääjässä 21 vastaajaa. Kyselyllä halusin selvittää, miten oppilaat kokevat EK-toiminnan sekä ovatko he huomanneet tavallisten ja EK-luokkien välillä eripuraa. Ryhmähaastattelu olisi ollut tähän hyvä menetelmä, mutta aikaa säästääkseni valitsin menetelmäksi kyselyn.

Kyselyyn vastanneet harrastavat tanssia, koska se koetaan mukavaksi harrastukseksi. Tanssitunteja odotetaan innolla ja ne koetaan tärkeäksi osaksi päivää ja arkea. Luovuus, itsensä ilmaiseminen, liikkuminen ja musiikki nousivat esille lähes kaikista vastauksista. Kymmenen vastaajista mainitsi tanssikaverit yhtenä tärkeänä harrastuksen syynä ja muutama hyvän ryhmähengen.

Ryhmä tuntuu myös läheisemmältä, sillä vietämme niin paljon aikaa yhdessä.

EK-luokalla tanssiminen koetaan yleisesti ottaen haastavana, mutta ehdottomasti hyvällä tavalla. Haasteellisuus koetaan motivoivaksi ja moni mainitsikin kehittymisen olevan nopeaa. Vastaajat kokevat, että tanssiminen EK-luokalla on tavoitteellisempaa, monipuolisempaa ja haastavampaa kuin normaaleissa ryhmissä.

Positiivisina asioina EK-toiminnassa vastaajat kokevat esimerkiksi esityksiin liittyvät edut muihin ryhmiin verrattuna. EK-luokkalaiset kokevat saavansa esityksiin parempia vaatteita, esitysteemoja, pukeutumistilat ja useampia esiintymisiä. Tasokkaat, haastavat tanssitunnit sekä useat tanssilajit toistuivat useammassa vastauksessa positiivisina asioina. Myös kannustus sekä opettajilta että muilta ryhmän oppilailta mainittiin useamman kerran. Ryhmähenki mainittiin monessa vastauksessa myös tässä kysymyksessä ja se koettiin kehittymistä motivoivana tekijänä.

Samantasoiset tanssijat voivat yhdessä kehittyä entistä paremmiksi.

Halusin kysyä vielä erikseen EK-toimintaan liittyvistä positiivisista ja negatiivisista asioista. Osa vastaajista kokee välillä paineet liian suuriksi EK-luokalla, koska kaikki haluavat olla hyviä. Tämä saattaa myös aiheuttaa negatiivista kilpailua ja kateutta. Tosin kateus ja kilpailu mainittiin vain viidessä vastauksessa. Tämä oli minulle helpotus, koska ajattelin, että negatiivista kilpailua voisi ilmetä enemmänkin, koska Alanko (1999, 22 - 24) pohtii erityisesti EK-luokkien sisällä vallitsevaa kovaa kilpailua. Hänen tekemässään tutkimuksessa kilpailu koetaan nimenomaan negatiivisena ja ikävänä asiana. Turun Seudun Tanssioppilaitoksen kyselyssä sen sijaan vastaajat kuvailevat kilpailua enemmänkin kannusteena. Seitsemän vastaajista ei näe EK-toiminnassa mitään negatiivista.

Kysyin myös erikseen kilpailusta ja kateudesta. Kuusi vastaajista kertoi havainneensa kilpailua oman ryhmän sisällä ja vain yksi vastaajista kirjoitti kilpailua olevan EK-luokkien välillä keskenään. Monet kokevat, että EK-luokkien ikäerojen takia ei kilpailua muiden EK-luokkien kanssa pääse syntymään. Muutama vastaajista painotti, että kilpailun sijaan EK-luokat kannustavat toisiaan. Nuoremmat tanssijat haluavat kehittyä yhtä hyvin kuin vanhemmat. Tämän näen hyvänä asiana, koska siitä ei koettu kuitenkaan tulevan paineita. Nuoremmat EK-luokkalaiset myös ihailevat vanhempia ryhmiä:

Toisia EK-ryhmiä minä ainakin vaan ihailen!

11 vastaajista on havainnut muissa ryhmissä tanssivissa kateutta ja seitsemän on havainnut ihailua. Vastaajien mielestä ihailevia kommentteja tullaan sanomaan suoraan, mutta kateus näkyy enemmän kuiskutteluna ja katseissa. Eniten nämä tulevat esille näytöksissä, joita on kaksi kertaa vuodessa. Muutamat vastaajat mainitsivat, etteivät ole huomanneet poikkeavaa ihailua, sillä pienemmät oppilaat ihailevat aina vanhempia oppilaita, minkä olen itsekin huomannut. Esimerkiksi Hurja Piruetin keväänäytöksissä nuoret oppilaat käyvät pyytämässä nimikirjoituksia isommilta tytöiltä.

Ryhmähenki tuli vahvasti esille jo ensimmäisten kysymysten vastauksissa. Se oli kyselyssä myös omana kysymyksenään. Vastaajat kirjoittivat, että hyvän ryhmähengen ansiosta harjoittelu on intensiivistä ja kaikki yrittävät parhaansa.

Tämä edesauttaa kehittymistä, josta motivaatio harjoitella edelleen kasvaa. Näin oppilaat kirjoittavat ryhmähengestä:

Odotukset ja haasteet kasvavat ja kehittyi paras ryhmähenki.

Myös ryhmähenki on mielestäni tiiviimpi ja kaikki ovat ehdottomasti kaikkien kavereita.

Olin erityisen iloinen näin positiivisista vastauksista. Ne vahvistivat Tuomisen kertomia mielteitä ilmapiiristä ja motivoituneisuudesta EK-luokilla. Muutamat vastaajat muistuttavat kehittymisen johtuvan myös omasta motivaatiosta, eikä pelkästään ryhmän kannustuksesta. Erityisen hienoa on, että muutama vastaaja mainitsee, että hyvä ryhmähenki on auttanut jaksamaan vaikeina aikoina tai on suorastaan syy, miksi harrastusta ei ole halunnut lopettaa. Muistan itsekin harrastajana olleeni joskus lopettamassa tanssia, mutta ihana ryhmä ja kannustava opettaja auttoivat jaksamaan. Mielestäni Turun Seudun Tanssioppilaitoksen EK-luokkien positiivista ilmapiiriä ja ryhmähenkeä kuvaa hyvin seuraava kommentti:

Meidän ryhmässä kaikki taputtaa, jos joku onnistuu hyvin.

5.2 Opettajan näkökulma EK-toimintaan

Koska halusin kuulla kokeneen opettajan mielipiteitä EK-toiminnasta, haastattelin Turun Seudun Tanssioppilaitoksen vararehtoria Marjo Tuomista. Minua kiinnostavia asioita olivat EK-luokkien suosio, oppilaiden motivaatio EK-luokilla ja normaaliryhmissä sekä toiminnan hyödyt ja haitat. Kaipasin myös vinkkejä toiminnan aloittamisvaiheeseen. Valitsin tähän haastattelun, koska halusin mahdollisuuden tehdä täydentäviä kysymyksiä.

Haastattelu oli erittäin antoisa. Juttelimme pitkään ja asiaa tuli paljon. Hänellä oli kokemuksen kautta muodostuneita mielipiteitä ja näkemys EK-toiminnasta. Ajatuksissani oli esimerkiksi vaihtoehto, että ensimmäisenä perustettavalle EK-ryhmälle tulisi vain yksi yhteinen viikkotunti ja muuten oppilaat saisivat käydä vapaasti kaikilla tunneilla. Tuomisen mielestä tätä pitäisi todella miettiä tarkasti.

Hänen mielestään tämänlainen EK-toiminta saattaisi aiheuttaa enemmän kateutta kuin se, että EK-ryhmän kaikki tunnit olisivat heidän omia tuntejaan. Myös ryhmän nimitystä tulisi tässä vaihtoehdossa muokata, koska siinä ei välttämättä toteutuisi se, mitä EK-toiminnalla tarkoitetaan ja mitä sillä haetaan. Erikoiskoulutus saattaisi silloin nimenä olla harhaanjohtava, koska EK-ryhmällä on yleensä tarkoituksena se, että ne harjoittelevat useamman kerran viikossa. Tuomisen mielestä ryhmän yhteishenki ei välttämättä muodostuisi samanlaiseksi kuin monta kertaa viikossa yhdessä harjoittelevilla ja tämä vaikuttaisi taas harjoittelumotivaatioon. Näitä asioita mietittyäni päätin, että ryhmä perustetaan Hurja Piruettiin vain, jos heille saadaan kolme omaa tuntia lukujärjestykseen.

6 EK-RYHMÄT HURJA PIRUETTIIN

Idea EK-ryhmien perustamisesta Hurja Piruettiin oli tanssiopiston rehtorin Katja Köngäksen. Sovimme yhdessä käytännön asioita, kuten sen, minkä ikäisille ensimmäinen ryhmä perustetaan. Ensimmäisten keskustelujen jälkeen tein työtäni itsenäisesti. Ajatuksena on tarjota aktiivisimmille oppilaille tavoitteellista ja motivoivaa opetusta.

Osalle Hurja Piruetin oppilaista tanssi on tärkein harrastus. Hurja Piruetin oppilaiden ryhmähaastatteluissa, joista kerron lisää luvussa 6.3, tämä kävi ilmi hyvin. Toisille tanssi oli ainut harrastus, joillakin oli toinen harrastus, esimerkiksi musiikki, joka vei eniten aikaa. Opetuksen tavoitteita ja etenemisvauhtia onkin haastava suunnitella, koska yhdessä ryhmässä saattaa tanssia todella eritasoisia oppilaita. Innokkaimmat harrastajat käyvät jo 10 - 11-vuotiaana useammalla tanssitunnilla viikossa. Heillä on yleisesti ottaen myös vähiten poissaoloja, joten he kehittyvät nopeasti. EK-ryhmässä ajatuksena on, että ne innokkaat oppilaat, jotka todella haluavat panostaa harrastukseensa pääsevät harjoittelemaan yhdessä motivoituneessa ryhmässä.

6.1 Ryhmä ja motivaatio

Kuten Tuomisen haastattelusta ja EK-luokkien kyselyistä kävi ilmi, on Turun Seudun Tanssioppilaitoksen EK-luokilla vahva yhteishenki ja se motivoi myös harjoittelemaan ahkerasti. Kummassakin kyselyyn vastanneessa EK-luokassa vaikutti vastausten perusteella olevan hyvä ryhmähenki, joka kannustaa harjoittelemaan. Tämän koettiin edistävän myös kehittymistä tanssijana, koska pystyy olemaan oma itsensä ja tanssimaan vapautuneesti.

Kun ryhmässä vallitsee vahva koheesio, sen jäsenet osallistuvat aktiivisesti ryhmän toimintaan ja toiminta on silloin tehokkaampaa kuin heikomman koheesion ryhmässä. Ahon ja Laineen (1997, 203) mukaan voimakkain koheesio muodostuu sellaiseen ryhmään, jossa tehdään kiinnostavia asioita ja sen jäsenet viihtyvät keskenään. Tämä kävi ilmi Turun Seudun

Tanssioppilaitoksen kyselystä. Monet vastaajista kertoivat ihanista tanssikavereista ja niiden merkityksestä tanssiharrastuksessa.

Myös Alanko (1999, 8) oli myös huomannut tutkimuksessaan EK-luokilla vallitsevan aktiivisuuden ja ryhmän sisäisen motivaation. Hän kirjoittaa seuranneensa ihmetellen oppilaitten opiskelua EK-luokilla. Kaikki kävivät aktiivisesti tunneilla ja jos joku oppilas oli hieman kipeä tai huonovointinen, tuli hän silti seuraamaan tunteja. Poissaoloja ei kuitenkaan tuntien nimelistoihin tarvinnut useinkaan merkitä, koska kaikki olivat säännöllisesti paikalla. Samaa kertoi myös Marjo Tuominen. Oppilaat eivät myöskään halua olla poissa, koska jos on poissa yhdeltäkin tunnilta, jää helposti jälkeen muista, koska EK-luokalla etenemisvauhti on nopea. Kyselyyn vastanneista EK-luokkalaisista muutamat mainitsivat, ettei tunneilta voi olla poissa ja osa koki tämän painostavana.

6.2 Arvomaailman säilyttäminen

Hurja Piruetin yhteishenki on aina ollut asia, josta olemme tanssiopistossa ylpeitä. Tämä tuli ilmi myös Hurja Piruetin oppilaille tekemissäni haastatteluissa. Oppilaat kertoivat, että kaikki ovat kavereita, vaikka eivät tuntisikaan toisiaan:

Jos se on HP, niin se on kaveri.

Myös oppilaiden vanhemmat ovat aktiivisesti mukana toiminnassa. He järjestävät buffetin kevätinäytöksiin, huolehtivat pienimmistä oppilaista teatterin hulinassa ja siivoavat lopuksi.

Huolenani on, että jaottelu EK-ryhmiin ja muihin ryhmiin horjuttaa tätä yhteishenkeä. Vanhemmat ja oppilaat saattavat kuvitella, että EK-ryhmässä tanssivat ovat jotenkin eriarvoisia, vaikka siitä ei tietenkään ole kyse. Kaikki oppilaat ovat aina samanarvoisia. Haluamme tarjota laajemman valikoiman tuomalla vaihtoehdon kaikkein aktiivisimmille oppilaille, jotta he saavat tanssia yhdessä muiden yhtä innokkaiden kanssa ja ne, joille tanssiharrastus on yksi muiden harrastusten joukossa saava jatkaa samaan malliin.

Toivon, että onnistumme luomaan myös Hurja Piruetin EK-ryhmiin samankaltaisen ilmapiirin kuin Turun Seudun Tanssioppilaitoksessa kyselyn tuloksien perusteella vallitsee. Opettajien rooli on tärkeä ryhmän ja sen ilmapiirin muodostumisessa, vaikka kaikki ryhmän jäsenet ovat toki luomassa sitä (Aho & Laine 1997, 206). Tämän takia mielestäni EK-ryhmien opettajien pitää olla todella tarkkoja esimerkiksi siitä, miten puhuvat EK-ryhmistä ja muista ryhmistä. Oppilaat huomaavat helposti, jos toisia ryhmiä suositaan. Suosimista pitää mielestäni välttää, jotta vältetään turhalta kilpailulta ja kateudelta. Jos EK-ryhmille tulee esimerkiksi enemmän esiintymisiä tai kisamatkoja, voisi muille ryhmille olla jotain omaa toimintaa.

6.3 Oppilaiden mietteitä

Oppilaiden motivaatiota, kiinnostuksen määrää ja ylipäänsä ajatuksia EK-toiminnasta selvittääkseni tein tutkimuksen Hurja Piruetin oppilaille. Tein neljälle ryhmälle ryhmähaastattelun, joissa selvitin kiinnostusta EK-ryhmiin ja mahdollisia aiheeseen liittyviä huolenaiheita. Haastateltaviksi ryhmiksi valikoituivat: Tähtöset (nykytanssi 2, 9 - 11v.), Snäckor (nykytanssi 4, 11 - 12v.), Älvor (nykytanssi 6, 12 - 14v.) ja jazztanssi 5 (17 - 20v.). Valitsin ryhmät pääasiassa iän mukaan. Halusin mukaan myös yhden ryhmän Tammisaaresta, joten otin Älvor-ryhmän mukaan. Tiedotin ryhmille haastattelusta etukäteen ja pyysin heitä jäämään tanssituntinsa jälkeen pukuhuoneeseen juttelemaan asiasta noin puoleksi tunniksi.

Yleisesti ottaen EK-toiminta vaikutti haastateltavien mielestä mielenkiintoiselta ja kivalta. Älvor-ryhmäläiset näkivät sen seuraavana askeleena ja asiana, joka voisi motivoida itseä vielä enemmän. Muutamalla nuorimmista haastateltavista oli selkeästi haaveita tanssialalle ja he näkivät EK-ryhmän ponnahduslautana esimerkiksi tanssinopettajan ammattiin. Heistä toiminta kuulosti kiehtovan erilaiselta ja he ajattelivat, että se olisi varmasti vaikeampaa kuin tanssiharrastus on ollut tähän asti.

Monelle haastatelluista uusi tanssilaji, baletti, jakoi mielipiteitä. Snäckor-ryhmäläisistä muutamat arvelivat, etteivät pitäisi siitä, mutta muutamat ajattelivat, että se voisi olla ihan mukavaa. Snäckor- ja Älvor-ryhmät olivat myös sitä mieltä, että baletti on haastavaa ja sellainen tanssilaji, joka pitäisi aloittaa todella nuorena, jos haluaa hyväksi. Tähtöset olivat melko yksimielisesti sitä mieltä, että baletti kuulosti kivalta, vaikka hieman haastavalta.

Jazztanssi 5 -ryhmäläiset toivat esille myös EK-toiminnan mahdollisesti tuomia negatiivisia asioita. Eräs heistä pohti voisiko tämänlainen toiminta aiheuttaa kateutta, kun kaikki eivät pääse ryhmään. He kuitenkin olivat kiinnostuneita aiheesta ja näkivät erityisen hyvänä sen, että eri tavalla tanssia harrastavat oppilaat pääsisivät harjoittelemaan omissa ryhmissään.

Tähtöset eivät nähneet EK-toiminnassa negatiivisia asioita. Snäckor-ryhmäläiset pohtivat tulisiko uuden ryhmän myötä kieliongelmia, mutta muuten hekään eivät nähneet mitään negatiivista asiassa. Hurja Piruetin ryhmiä ei ole jaettu äidinkielen perusteella, vaan samassa ryhmässä on sekä suomen- että ruotsinkielisiä oppilaita. Samoin tulee olemaan EK-ryhmissä.

Vanhemmat oppilaat pohtivat mahdollisesti syntyvää kateutta ja kilpailua. Tosin yksi tyttö mainitsi, että kilpailuunkin pitää tottua. Tämä on mielestäni aivan totta. Täytyy tosin muistaa, että kilpailu ei ole pelkästään negatiivinen asia. Terveessä mielessä kilpailu kannustaa oppilaita tekemään parhaansa joka kerta. Esimerkiksi Turun Seudun Tanssioppilaitoksen kyselyyn vastanneista EK-ryhmien oppilaista vain seitsemän kertoi havainneensa kilpailua ryhmän kesken. Näistäkin osa painotti, että kyse on enemmän juuri terveestä kilpailusta, joka haastaa tekemään parhaansa joka kerta. Yksi vastaaja kirjoitti ryhmän sisäisestä kilpailusta näin:

Se on "tervettä kilpailua", joka edistää kaikkien kehittymistä. Kilpailu ei tule pukuhuoneeseen asti ja osaamme iloita toisen menestyksestä ja onnistumisista.

Hurja Piruetin oppilaista suurimaan osan mielestä pääsykoe kuulosti pelottavalta. Eräs tyttö mainitsi, ettei ehkä uskaltaisi edes hakea koko ryhmään pääsykokeen takia. Jazztanssi 5 -ryhmässä pääsykoe aiheutti jännityksen

tunteita, mutta se oli heidän mielestään kuitenkin tärkeä, jotta ryhmään todella tulee samantasoisia oppilaita. Nuorempien oppilaiden mielestä pääsykoe oli jännittävän kuuloinen, mutta myös mielenkiintoinen. Heissä EK-toiminta herätti yleisesti ottaen positiivisempia ajatuksia kuin vanhimmissa vastaajissa. He eivät esimerkiksi nähneet suurena ongelmana sitä, että kaikki halukkaat eivät välttämättä pääse EK-ryhmään ja näin ollen saattaa joutua eri ryhmään kuin kaverit. Oma halu tanssia oli heidän mielestään tärkeämpi ja eräs haastateltava muistutti, että uudessa ryhmässä saa tietenkin uusia kavereita. Mielestäni tämä oli ihailtavan positiivinen näkökulma asiaan, joka voi kuitenkin olla hankala käsitellä lapsien mielessä. Myöskään se, jos kaveri pääsee EK-ryhmään ja itse ei, ei ollut ongelma nuorempien haastateltavien mielestä:

Jos tulee toinen mahdollisuus, niin koittaa toisen kerran. Ja sille ei tavallaan voi mitään, koska on kuitenkin tehnyt parhaansa. Ja kuitenkin on se oma ryhmä jäljellä.

Hurja Piruetin yhteishenkeä kehuittiin haastatteluissa. Haastateltujen mielestä on hyvä, että kaikki pääsevät mukaan tanssimaan, koska on niin paljon eri ikäryhmiä ja tanssilajeja, että kaikille löytyy sopiva ryhmä. Muutamat mainitsivat positiivisena asiana sen, ettei kilpailua esiinny juurikaan. Tällä tarkoitettiin kilpailua negatiivisessa mielessä. Varsinkin Älvor ja Jazztanssi 5 mainitsivat, että ryhmissä ollaan avoimia uusia oppilaita kohtaan:

Me otetaan uudet perheenjäsenet ilomielin vastaan.

Pääasiassa kaikki haastattelemani ryhmät suhtautuivat mielenkiinnolla EK-ryhmätoiminnan aloittamiseen Hurja Piruetissa. Erään Jazztanssi 5 -ryhmäläisen sanoin:

Must on aina kiva, kun kaikkia uusia ideoita kokeillaan, mikä toimii ja niinku näkee, et HP kehittyy.

7 YHTEENVETO

Opinnäytetyöni tavoitteena oli saada tietoa tanssin erikoiskoulutuksesta sekä suunnitella EK-toiminnan aloittaminen Länsi-Uudenmaan tanssiopisto – Hurja Piruetissa. Kysely Turun Seudun Tanssioppilaitoksen EK-luokille sekä oppilaitoksen vararehtorin Marjo Tuomisen haastattelu antoivat minulle näkökulmia, joita itselleni ei ollut tullut mieleen. Suurin yllätys minulle oli, että kilpailua ja kateutta ei ilmene EK-luokilla niin paljon kuin olin kuvitellut. Prosessin alussa ajattelin EK-toimintaa vain yhdeltä kannalta, joka oli hyvin negatiivinen ja mustavalkoinen. Ajattelin, että toiminta aiheuttaa automaattisesti negatiivista henkeä, enkä osannut pohtia asian hyviä puolia, kuten ryhmähengen tuomaa harjoittelumotivaatiota.

Olin oikeassa arvellessani, että Hurja Piruetin oppilaat ovat kiinnostuneita EK-toiminnasta. Vanhimmat haastateltavat erittelivät monipuolisesti toimintaan liittyviä positiivisia ja negatiivisia puolia. Ryhmähaastatteluissa pääsin itsekkin pohtimaan toiminnan periaatteita ja käytännön asioita, esimerkiksi pääsykokeisiin liittyen. Oppilaat kyselivät haastattelutilanteessa paljon asioita EK-toimintaan liittyen, jolloin jouduin selkiyttämään niitä myös itselleni. Haastatteluissa kysyin myös yleisesti, mitä tanssiharrastus merkitsee oppilaille ja mitä he ajattelevat Hurja Piruetista. Tämä on tärkeää palautetta, jota voimme hyödyntää kehittäessämme toimintaamme.

Olen iloinen, että saamme perustettua ensimmäisen EK-ryhmän Hurja Piruetiin jo tulevana syksynä. Ensimmäisen vuoden aikana saattaa eteen tulla haasteita, mutta todennäköisesti Tuomisen vinkit esimerkiksi vanhempien informointiin liittyen ehkäisevät pahimpia ongelmia. Turun Seudun Tanssioppilaitoksen EK-ryhmille tekemäni kysely ja Marjo Tuomisen haastattelu olivat ensiarvoisen tärkeitä lähteitä tehdessäni tutkimustani. Niistä saamani tiedot ja vinkit tulevat auttamaan myös jatkossa, kun EK-ryhmätoimintaa kehitetään edelleen Hurja Piruetissa.

LÄHTEET

Aho, S. & Laine, K. 1997. Minä ja muut. Kasvaminen sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Keuruu: Otava.

Alanko, M. 1999. Tanssin harrastajaoppilaat ammattimaisessa koulutuksessa. Tapaustutkimus Tanssikoulu Liisa Nojosen erikoiskoulutusluokkien oppilaista. Opinnäytetyö. Esittävän taiteen koulutusohjelma. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Hurja Piruetti – Länsi-Uudenmaan tanssiopisto. Opetussuunnitelma. Viitattu 28.10.2010 www.hurjapiruetti.com > Opetus > Opetussuunnitelma.

Opetushallitus. Taiteen perusopetus. Viitattu 28.4.2011 www.oph.fi > Koulutus ja tutkinnot > Taiteen perusopetus > Tanssi.

Turun Seudun Tanssioppilaitos. Viitattu 2.5.2011 www.tanssioppilaitos.com > Tanssioppilaitos.

TUTKIMUSMATERIAALI

Jazz 5 -ryhmän haastattelu. Hurja Piruetti – Länsi-Uudenmaan tanssiopisto. Raasepori 15.2.2011.

Kyselylomake EK-ryhmille. Turun Seudun Tanssioppilaitos. 2011.

Marjo Tuomisen haastattelu. Turun Seudun Tanssioppilaitos. Turku 4.3.2011.

Snäckor-ryhmän haastattelu. Hurja Piruetti – Länsi-Uudenmaan tanssiopisto. Raasepori 14.2.2011.

Tähtöset-ryhmän haastattelu. Hurja Piruetti – Länsi-Uudenmaan tanssiopisto. Raasepori 15.2.2011.

Älvor-ryhmän haastattelu. Hurja Piruetti – Länsi-Uudenmaan tanssiopisto. Raasepori 28.2.2011.

Kysely Turun Seudun Tanssioppilaitoksen EK-ryhmille

Hei! Olen 4. vuoden tanssinopettajaopiskelija Turun ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyötäni tanssin EK-ryhmätoiminnasta; sen tuomista mahdollisuuksista ja haitoista. Työtäni varten tein kyselyn, johon toivoisin sinun vastaavan. Kiitos avustasi!

Terveisin, Emilia Jyrkkänen

- 1. Mitä tanssiharrastus merkitsee sinulle? Miksi harrastat tanssia?**
- 2. Minkälaista on treenaaminen EK-ryhmässä?**
- 3. Mitä positiivisia ja negatiivisia asioita EK-toimintaan mielestäsi liittyy?**
- 4. Oletko havainnut kilpailua ryhmässänne oppilaiden välillä? Entä muiden EK-ryhmien kanssa? Miten se ilmenee?**
- 5. Oletko havainnut kateutta tai ihailua muissa ryhmissä (ei EK-ryhmissä) tanssivilta oppilailta? Jos olet, niin miten se ilmenee?**
- 6. Ryhmähenki. Onko ryhmähenki ja/tai EK-ryhmässä treenaaminen vaikuttanut motivaatioosi ja kehittymiseen tanssijana? Millä tavalla?**